

**UCHWAŁA NR XXVII/289/2012
RADY MIEJSKIEJ W TOSZKU**

z dnia 19 grudnia 2012 r.

w sprawie ;przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Toszek na lata 2013-2015

Na podstawie : art. 7 ust. 1 pkt 5 , art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r , Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) , art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r Nr 231 , poz. 1375 z późn.zm.), § 4 ust.1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2011 r Nr 24 , poz. 128) Rada Miejska w Toszku uchwała:

§ 1.

1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2015 zwany dalej Programem .
2. Charakterystyka i diagnoza ogólna zjawiska zaburzenia psychicznego oraz sytuacja w Gminie Toszek stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Celami głównymi programu są:

1. promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym ,
2. zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
3. kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych , a zwłaszcza zrozumienia , tolerancji , życzliwości , a także przeciwdziałanie ich dyskryminacji.

§ 3.

Uwzględniając cele Programu za priorytetowe działania uznaje się :

1. profilaktykę tj. prowadzenie szeregu działań edukacyjno- promocyjnych kierowanych do mieszkańców Gminy Toszek , których głównym celem będzie pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym , a efektem zmniejszenie upośledzenia społecznego i zapobieganie stygmatyzacji osób i rodzin osób chorych;
2. zapobieganie zaburzeniom spowodowanym używaniem alkoholu i narkotyków ,
3. zapobieganie przemocy w rodzinie , szkole i środowisku lokalnym ,
4. wdrażanie modelu środowiskowej i zintegrowanej psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
5. wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się ,
6. wykrywanie i wczesne leczenie zaburzeń psychicznych,
7. działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi ,
8. wzmacnianie i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych , w tym osób z zaburzeniami psychicznymi

§ 4.

Szczegółowy wykaz zadań i ich podział pomiędzy podmioty realizujące program określają następujące programy operacyjne :

1. Program promocji zdrowia psychicznego , stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały ,
2. Program zapobiegania przemocy w rodzinie , szkole , i w środowisku lokalnym , stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały ,

3. Program informacyjno-edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi , stanowiący załącznik nr 4 do niniejszej uchwały ,

4. Program zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej , stanowiący załącznik nr 5 do niniejszej uchwały ,

5. Program poszerzenia ,różnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi , w zakresie pomocy : bytowej , mieszkaniowej , stacjonarnej , samopomocy środowiskowej , stanowiący załącznik nr 6 do niniejszej uchwały .

6. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi, stanowiący załącznik nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 5.

1. Podmiotami realizującymi Program są :

- 1) Urząd Miejski w Toszku ,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku ,
- 3) gminne placówki oświatowe ,
- 4) Centrum Kultury „Zamek w Toszku” ,
- 5) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. W realizacji Programu , jako partnerzy mogą uczestniczyć :

- 1) niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej , działające na terenie Gminy Toszek ,
- 2) Szpital Psychiatryczny w Toszku ,
- 3) organizacje pozarządowe,
- 4) policja

§ 6.

1. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o coroczne sprawozdania podmiotów, o których mowa w § 5 ust. 1.

2. Sprawozdania będą składane Burmistrzowi Toszka w formie pisemnej w terminie do dnia 31 marca każdego roku za rok ubiegły.

3. Pisemne sprawozdanie z całości realizacji Programu będzie składane Radzie Miejskiej w Toszku w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku.

§ 7.

Środki finansowe na realizację Programu zostaną zapewnione w budżecie Gminy Toszek na każdy rok budżetowy do czasu zakończenia realizacji Programu.

§ 8.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Toszka.

§ 9.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Toszku

Ireneusz Kokoszka

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXVII/289/2012
Rady Miejskiej w Toszku
z dnia 19 grudnia 2012 r.

Program Promocji Zdrowia Psychicznego

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Gminy Toszek na lata 2013-2015

został opracowany przez Zespół Koordynujący powołany zarządzeniem Burmistrza Toszka Nr 0050/97/2012 z dnia 4 lipca 2012 r., w składzie :

1. Małgorzata Porębska- pracownik Urzędu Miejskiego w Toszku,
2. Katarzyna Pielą-Sawicka - pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku ,
3. Anna Rusek - dyrektor Szpitala Psychiatrycznego w Toszku ,
4. Krystyna Pandel - pedagog szkolny ,
5. Marianna Sapuła - Papkala - przedstawiciel Centrum Edukacji i Warunków Rozwoju ,
6. Anna Saładajczyk - przedstawiciel Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych "FRIS" ,
7. Bogdan Sekuła - przewodniczący Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Charakterystyka ogólna zjawiska zaburzenia psychicznego oraz sytuacja w Gminie Toszek

Od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości problem zdrowia psychicznego. Początkowo problem ten był marginalizowany , przemilczany. Stopniowo jednak zaczęto podejmować działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Jednak skala , która w pełni zaczyna dopiero docierać do szerokiej społeczności między innymi poprzez media , wymaga szerokiego podejścia do tematu ochrony zdrowia psychicznego i uwzględnienia tej kwestii w polityce społecznej państwa. Próba podjęcia celowych , zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. Nr 24 , poz. 128). Przepis ten ma na celu podjęcie szeroko zakrojonych działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego , których konieczność wynika ze stale wzrastającego zagrożenia dla tej sfery życia obywateli.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 z późn.zm) osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby :

- 1) chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),
- 2) upośledzone umysłowo ,
- 3) wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych , które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych , a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Na podstawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ustalono , że zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników , wśród których wyróżnia się :

- styl życia – ok. 50% udziału ,
- środowisko fizyczne (naturalne oraz tworzone przez człowieka) i społeczne życia , pracy , nauki – ok. 20% ,
- czynniki genetyczne (dziedziczne predyspozycje wrodzone , cechy systemu immunologicznego) – ok. 20% ,
- działalność służby zdrowia – ok. 10%.

Do ważnych przesłanek zachowania zdrowia psychicznego należą także warunki społeczno-ekonomiczne.

Ochrona zdrowia psychicznego rozpatrywana jest więc jako strategia zdrowego stylu życia , której niejako twórcą jest każdy człowiek , za którą jesteśmy odpowiedzialni my sami , a nie tylko system opieki zdrowotnej.

Według danych Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego od roku 1990 do 2007 wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119% w opiece ambulatoryjnej i o 50% w opiece stacjonarnej. W opiece ambulatoryjnej w tym okresie wystąpił wzrost wszystkich kategorii zaburzeń psychicznych typu psychotycznego i niepsychotycznego. Najwyższy wzrost wystąpił w przypadku zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych.; upośledzenie umysłowe wzrosło o 153% , a zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu o 82%.

Resort zdrowia podkreśla , że od początku lat 90 –tych następuje sukcesywny wzrost zachorowalności na choroby psychiczne. Powodują to zmiany społeczno- ekonomiczne , których wynikiem jest pojawienie się nowych zagrożeń dla zdrowia psychicznego w postaci biedy , bezrobocia oraz brak poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego , socjalnego i zdrowotnego.

Również z danych Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego wynika , że w ostatnich latach znacząco wzrosła liczba Polaków cierpiących na zaburzenia psychiczne. O pogarszającym się stanie zdrowia psychicznego - zwłaszcza w ostatnich latach - świadczy najwyższy w historii współczynnik samobójstw , w wyniku których ginie więcej Polaków niż na skutek wypadków drogowych.

20% dorastającej młodzieży poniżej 18 roku życia ma jakieś problemy rozwojowe , emocjonalne lub z zachowaniem, a jedna osoba na osiem ma zaburzenia psychiczne. Na przykład 4% młodych ludzi w wieku 12-17 lat oraz 9% osiemnastolatków cierpi na depresję . Szkoła ma istotny wpływ na zachowanie i rozwój wszystkich dzieci i dorastających. Stanowi też skuteczny środek promowania zdrowia oraz rozwoju edukacyjnego i emocjonalnego młodych ludzi. Słabe wyniki w nauce i wcześniej występujący problem ze zdrowiem psychicznym mogą zwiększyć ryzyko zachowań aspołecznych , wykroczeń , zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych , udziału w przestępstwach.

Z kolei wiek , ból , pogorszenie wzroku , udar , ograniczenie funkcjonowania , negatywne zdarzenia życiowe , śmierć bliskich , samotność , brak wsparcia społecznego zwiększają ryzyko depresji , szczególnie u osób w podeszłym wieku.

Podobnie agresja i przemoc w domu i w lokalnej społeczności prowadzi do lęku , depresji , przestępczości , wandalizmu , maltretowania i wykorzystywania seksualnego oraz zabójstw.

Z upośledzeniem społecznym i problemami ze zdrowiem psychicznym oraz zaburzeniami psychicznymi często występuje tzw. naznaczenie , które pozbawia ludzi godności , przeszkadza im w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i narusza ich prawa człowieka. Stygmatyzacja i dyskryminacja należą do podstawowych przeszkód , jakie trzeba pokonać jeśli ma się promować integrację społeczną i wzmacnianie więzi społecznych.

Ochrona zdrowia , mimo iż dysponuje rosnącym potencjałem fachowym i coraz większym doświadczeniem , nie jest w stanie wpłynąć decydująco na zdrowie psychiczne Polaków. Może tylko leczyć , jej wpływ na przyczyny jest ograniczony. Poprawa sytuacji wymaga przede wszystkim zdecydowanych kroków w dziedzinie promocji zdrowia.

Opieka psychiatryczna winna mieć charakter zintegrowany i stać się opieką środowiskową , na którą składają się opieka zdrowotna (centra zdrowia psychicznego) , oparcie i pomoc społeczna oraz wsparcie w zakresie pracy zawodowej.

W skład Gminy Toszek wchodzi miasto Toszek oraz 14 sołectw. Ogólna liczba mieszkańców - 9.397(dane na dzień 30.06.2012) , z czego :

- 3. 627 stanowiA mieszkańcy miasta ,
- 5.770 mieszkańcy wiosek.

Z ogólnej liczy mieszkańców 4.816 osób to kobiety , 4.381- mężczyźni.

Struktura wiekowa przedstawia się następująco :

- dzieci 0-5 lat - 536 osób ,
- dzieci od 6 do 13 lat - 678 osób,
- młodzież od 14 do 18 lat - 559 osób,
- dorośli od 19 do 60 lat - 5.884 osób,
- dorośli powyżej 60 lat - 1780 osób.

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku , w oparciu o kryteria definicji zaburzeń psychicznych sformułowanych w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego ze świadczeń skorzystało :

w roku 2010 - 60 osób , w tym 24 kobiety i 36 mężczyzn ; w grupie tej znajdowało się 8 pacjentów Szpitala Psychiatrycznego w Toszku,

W roku 2011 - 62 osoby , w tym 27 kobiet i 35 mężczyzn ; w grupie tej znajdowało się 14 pacjentów Szpitala Psychiatrycznego w Toszku ,

w I-szym półroczu 2012 r - 63 osoby , w tym 27 kobiet i 36 mężczyzn ; w grupie tej znajdowało się 15 pacjentów Szpitala Psychiatrycznego w Toszku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku skierował do Domu Pomocy Społecznej :

- w roku 2010 - 8 osób z zaburzeniami psychicznymi , w tym 3 kobiety i 5 mężczyzn (osoby te zostały umieszczone w Domu pomocy Społecznej) ,
- w roku 2011 - 10 osób , w tym 2 kobiety i 8 mężczyzn (w Domu Pomocy Społecznej zostało umieszczonych 8 osób , 2 osoby oczekują na zwolnienie miejsca) ,
- w I-szym półroczu 2012 r - 11 osób , w tym dwie kobiety i 9 mężczyzn (w Domu Pomocy Społecznej zostało umieszczonych 11 osób , 2 osoby oczekują na zwolnienie miejsca) .

W ramach współpracy z instytucjami organizującymi warsztaty terapii zajęciowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku umożliwił korzystanie z zajęć :

- w roku 2010 - 11 osobom z zaburzeniami psychicznymi , w tym 7 kobietom i 4 mężczyznom ,
- w roku 2011 - 11 osobom , w tym 6 kobietom i 5 mężczyznom ,
- w I-szym półroczu 2012 roku - 10 osobom , w tym 5 kobietom i 5 mężczyznom.

Do Ośrodka Pomocy Społecznej w Toszku zwróciły się o pomoc w znalezieniu pracy :

- w roku 2010 - 3 osoby z zaburzeniami psychicznymi , w tym 2 kobiety i 1 mężczyzna,
- w roku 2011 - 4 osoby , w tym 1 kobieta i 3 mężczyzn ,
- w I-szym półroczu 2012 roku - 3 osoby , w tym 1 kobieta i 2 mężczyzn.

Według danych posiadanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku przemoc domowa wystąpiła:

- w roku 2010 - w 4 rodzinach ,
- w roku 2011 - w 10 rodzinach ,
- w I-szym półroczu roku 2012 - w 7 rodzinach.

Z informacji uzyskanych od dyrektorów placówek oświatowych , dla których organem prowadzącym jest gmina Toszek wynika , że :

- w szkołach podstawowych dochodziło sporadycznie do zachowań agresywnych wśród dzieci (w Szkole Podstawowej w Paczynie w roku 2010 nie odnotowano takich przypadków , w roku 2011 odnotowano 1 przypadek , w Szkole Podstawowej w Toszku nie zanotowano przypadków zachowań agresywnych , które wymagałyby podjęcia kroków wykraczających poza oddziaływanie wychowawcze , w Szkołach Podstawowych w Pniowie i w Kotulinie - nie odnotowano przypadków agresywnego zachowania dzieci) ,
- w Gimnazjum w Toszku w roku 2010 i w roku 2011 miały miejsce po 2 przypadki agresywnych zachowań wśród uczniów , które zostały rozstrzygnięte z udziałem policji i Sądu Rejonowego w Gliwicach , dochodziło również do konfliktów rówieśniczych rozwiązywanych w sposób wychowawczy przy udziale rodziców , wychowawców oraz pedagoga szkolnego ,
- w latach 2010 i 2011 w Gimnazjum zdarzyły się 3 przypadki podejrzenia o spożycie alkoholu na popołudniowej dyskotecie szkolnej ,
- w I-szym półroczu roku 2012 szkoła zgłosiła na policję 2 sprawy dotyczące pobicia i zastraszania uczniów oraz 1 sprawę odurzania się przez grupę uczniów sprężonym powietrzem,
- w szkołach podstawowych nie kierowano uczniów do poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w związku z zaburzeniami psychicznymi ,

- w Gimnazjum w I-szym półroczu 2012 r miały miejsce wydarzenia , które wykazały potrzebę przebadania 1 ucznia pod kątem zachowania w Poradni Zdrowia Psychicznego , co szkoła zasugerowała rodzicom po interwencji policji.

Z danych przekazanych przez Szpital Psychiatryczny w Toszku wynika , że :

- w roku 2010 r leczeniu szpitalnemu z przyczyny zaburzeń psychicznych było poddanych 51 mieszkańców Gminy Toszek (w tym 30 mężczyzn i 21 kobiet) ,
- w roku 2011 - 56 pacjentów (w tym 33 mężczyzn i 23 kobiety).

Poniższe zestawienie przedstawia podział na ze względu na rozpoznanie :

	2010- M	2010- K	2011- M	2011 - K
zaburzenia depresyjne	6	7	7	4
zaburzenia spowodowane alkoholu	9	0	8	4
zaburzenia geriatryczne związane ze starzeniem się	5	6	6	5
inne zaburzenia psychiatryczne	9	6	7	5

Na przykładzie danych przekazanych przez wybrany losowo Ośrodek Zdrowia , obsługujący ok. 1400 pacjentów , mieszkańców Gminy , w latach 2010-2011 :

- na zaburzenia depresyjne leczyło się 15 osób (w tym 10 kobiet i 5 mężczyzn),
- na zaburzenia psychiczne związane z nadużywaniem alkoholu - 10 osób (w tym 3 kobiety i 7 mężczyzn),
- na zaburzenia geriatryczne związane z procesem starzenia się - 5 osób (w tym 5 kobiet , 0 mężczyzn) ,
- na inne zaburzenia psychiczne - 17 osób (w tym 11 kobiet i 6 mężczyzn).

Z informacji przekazanych przez Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika ,że na wniosek rodzin ,w związku z nadużywaniem przez bliskich alkoholu i stosowaniem przemocy domowej :

Komisja wezwała na rozmowy :

- w roku 2010 - 19 osób,
- w roku 2011 - 20 osób ,
- wystawiła wnioski do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia odwykowego
- w roku 2010 - 5 ,
- w roku 2011 - 2 .

Z przedstawionych wyżej informacji wynika , że problem występowania zaburzeń zdrowia psychicznego wśród mieszkańców Gminy Toszek jest problemem istotnym i wymaga podjęcia i prowadzenia szeregu działań edukacyjno- promocyjnych kierowanych do mieszkańców, służących zdobyciu wiedzy o zdrowiu psychicznym.

Program Promocji Zdrowia Psychicznego

Cel główny : promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy : upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego , kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego , rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	opracowanie materiałów informacyjnych promujących zdrowie psychiczne skierowanych do dorosłych mieszkańców Gminy	Urząd Miejski w Toszku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba publikacji w gazecie lokalnej , liczba ulotek, częstotliwość działań	środki własne , środki zewnętrzne
2.	edukacja uczniów gimnazjum i szkół podstawowych w zakresie promocji zdrowia psychicznego : zwiększanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, profilaktyka uzależnień, warsztaty edukacyjne prowadzone przez trenerów zewnętrznych	gminne placówki oświatowe , Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współdziałaniu z realizatorem Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba uczniów objęta działaniem, liczba działań (prelekcji , warsztatów edukacyjnych itp.)	środki własne , środki zewnętrzne
3.	szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie wczesnego rozpoznawania zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży oraz zapobiegania zaburzeniom psychicznym	gminne placówki oświatowe	liczba szkoleń , liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach	środki własne , środki zewnętrzne,
4.	opracowywanie i realizacja programów : rozwiązywania problemów alkoholowych, zapobiegania narkomanii ,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , jednostki wskazane w programach	zgodnie ze wskazaniami programów	środki własne , środki zewnętrzne

	przeciwdziałania przemocy - wyeksponowanie elementów dotyczących kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu			
5.	organizacja spotkań edukacyjnych dla rodziców dzieci klas 0-3 , 4-6 oraz gimnazjum , (warsztatów , prelekcji itp) dotyczących metod wychowawczych , postępowania z dziećmi , wczesnego rozpoznawania uzależnień	placówki oświatowe, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	liczba zorganizowanych spotkań , liczba uczestników	środki własne , środki zewnętrzne
5.	upowszechnianie informacji o ogólnopolskim telefonie pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych oraz innych telefonach pomocowych	Urząd Miejski w Toszku	liczba działań informacyjnych	środki własne
6.	udzielanie porad i konsultacji osobom zagrożonym zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba udzielonych porad i konsultacji	środki własne , środki zewnętrzne
7.	zachęcanie osób w podeszłym wieku do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym , kulturalnym oraz stwarzanie im takiej możliwości np .poprzez organizację zajęć , prelekcji, wycieczek	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , Centrum Kultury "Zamek w Toszku"	liczba podjętych działań , liczba uczestniczących w nich seniorów	środki własne , środki zewnętrzne
8.	przewodzenie wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci i młodzieży	gminne placówki oświatowe	liczba osób skierowanych do poradni psychologiczno-pedagogicznych	środki własne
9.	organizowanie zajęć aktywnego i efektywnego	gminne placówki oświatowe,	liczba godzin zajęć , rodzaj zajęć, liczba uczestników	środki własne , środki

	spędzania wolnego czasu dla dzieci i dorosłych	Centrum Kultury "Zamek w Toszku," organizacje pozarządowe , realizator Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rady sołeckie		zewewnętrzne
10.	zorganizowanie kampanii promującej trzeźwość	Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba uczestników	środki własne , środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty :

- pogłębianie wiedzy o zdrowiu psychicznym ,
- promowanie zachowań i zdrowego stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego ,
- rozwinięcie kwalifikacji pracowników oświaty w zakresie prowadzenia wczesnej diagnostyki zaburzeń rozwoju dzieci i młodzieży,
- podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu ,
- zmniejszenie zaburzeń spowodowanych nadużywaniem alkoholu

Grupa docelowa :

- dzieci , młodzież i dorośli mieszkańcy Gminy Toszek

Program Zapobiegania Przemocy w Rodzinie , w Szkole iw Środowisku Lokalnym**Cel główny :** promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym**Cel szczegółowy :** zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	opracowanie i wdrażanie w placówkach oświatowych programów zapobiegania przemocy równieśniczej wśród dzieci i młodzieży ,organizacja warsztatów	gminne placówki oświatowe	liczba programów , liczba osób objętych programami	środki własne , środki zewnętrzne
2.	opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	zgodnie z zapisami w Programie	środki własne , środki zewnętrzne
3.	prowadzenie akcji skierowanej na wywołanie postaw udzielania pomocy osobom , wobec których stosowana jest przemoc	Urząd Miejski w Toszku , Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , gminne placówki oświatowe , Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja	liczba publikacji, liczba spotkań informacyjnych	środki własne , środki zewnętrzne
4.	upowszechnienie informacji o ogólnopolskim telefonie pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych , "niebieskiej linii" oraz innych telefonach pomocowych	Urząd Miejski w Toszku	liczba działań informacyjnych	środki własne
5.	udzielanie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy ,organizacja warsztatów terapeutycznych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , policja	liczba osób , którym udzielono pomocy	środki własne , środki zewnętrzne
6.	uruchomienie Klubu Abstynenta (przeszkolenie liderów , zorganizowanie dyżurów psychologa , terapeuty , pedagoga)	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miejski	liczba osób korzystająca z Klubu	środki własne , środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty :

- wzmocnienie działań w zakresie pomocy osobom uwikłanym w problemy przemocy w rodzinie ,
- usprawnienie procedur interwencji ,
- zmiana postaw społecznych - zaangażowanie społeczności lokalnych w sprawy przeciwdziałania przemocy ,
- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie , szkole i środowisku lokalnym ,
- ograniczanie negatywnych skutków przemocy w rodzinie ,
- poprawa bezpieczeństwa społecznego.

Grupa docelowa :

- środowisko rodzinne - osoby stosujące przemoc , osoby doznające przemocy , świadkowie przemocy ,
- środowisko szkolne - dzieci i młodzież , wychowawcy , pedagodzy i psychologowie szkolni ,
- dzieci i młodzież uczęszczające do świetlic opiekuńczo-wychowawczych

program informacyjno-edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel główny : promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy: zwiększanie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	udzielanie wsparcia i pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w dotarciu do lekarza , organizowanie różnego rodzaju zajęć terapeutycznych, ,	Ośrodek pomocy Społecznej w Toszku, organizacje pozarządowe	liczba osób , którym udzielono pomocy	środki własne , środki zewnętrzne ,
2.	umożliwienie uczestnictwa osobom z zaburzeniami psychicznymi w wydarzeniach kulturalnych, sportowych , festynach , konkursach itp , organizowanie imprez integracyjnych	Urząd Miejski w Toszku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , Centrum Kultury "Zamek w Toszku" , organizacje pozarządowe	liczba zorganizowanych imprez , liczba uczestników	środki własne , środki zewnętrzne
3.	stwarzanie możliwości osobom z zaburzeniami psychicznymi uczestniczenia w zajęciach, które mają na celu ogólne usprawnienie , rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego , poprawę kondycji psychicznej i fizycznej, wskazywanie możliwości i instytucji organizujących takie zajęcia i udzielanie pomocy w dotarciu do nich	Urząd Miejski w Toszku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , placówki opieki zdrowotnej , organizacje pozarządowe	liczba podjętych działań , liczba osób uczestniczących w działaniach	środki własne, środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty :

- zmiana postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- zmniejszenie skali zjawiska stygmatyzacji i dyskryminacji osób i członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi,

Grupa docelowa:

- osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych ,
- środowisko lokalne

program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej opieki zdrowotnej , w tym zwłaszcza form niezbędnych do tworzenia centrów zdrowia psychicznego

Cel główny : zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy : upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	współpraca z organizacjami pozarządowymi wykonującymi działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększenia liczby osób objętych przez nie pomocą	Urząd Miejski w Toszku , Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba osób , którym udzielono pomocy	środki własne , środki zewnętrzne
2.	współpraca z placówkami opieki zdrowotnej działającymi na terenie Gminy Toszek w celu pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i zwiększenia liczby osób objętych pomocą	Urząd Miejski w Toszku , Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , placówki opieki zdrowotnej z terenu Gminy Toszek, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , organizacje pozarządowe	liczba osób , którym udzielono pomocy	środki własne , środki zewnętrzne
3.	wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów , ich rodzin i organizacji pozarządowych , służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe	liczba inicjatyw	środki własne, środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty:

– zwiększenie dostępności dla mieszkańców Gminy do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej i leczenia uzależnień , ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży ,

Grupa docelowa :

- osoby z zaburzeniami psychicznymi ,
- osoby uzależnione od alkoholu i osoby współuzależnione,
- osoby uzależnione od środków psychoaktywnych , członkowie rodzin

Program poszerzenia , zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy : bytowej , mieszkaniowej , stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy : upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów , ich rodzin, sąsiadów i organizacji pozarządowychsłużących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodki Pomocy Społecznej w Toszku , organizacje pozarządowe	liczba inicjatyw	środki własne
2.	organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku, organizacje pozarządowe	liczba świadczonych usług , liczba osób objęta świadczeniami	środki własne , środki zewnętrzne
3.	udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom, rozszerzanie w miarę możliwości zakresu udzielanej pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , organizacje pozarządowe	liczba osób , którym udzielono pomocy	środki własne , środki zewnętrzne
4.	przewodzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Miejski w Toszku , Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku , organizacje pozarządowe	liczba i rodzaj podjętych działań	środki własne , środki zewnętrzne
5.	realizacja pomocy finansowej i rzeczowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba udzielonych świadczeń	środki własne , środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty :

- rozszerzenie pomocy na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- zróżnicowanie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel główny : zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy : aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania
1.	współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie pozyskiwania ofert pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba kontaktów z PUP w Gliwicach, liczba pozyskanych ofert pracy	środki własne
2.	prowadzenie kampanii informacyjnej adresowanej do pracodawców , promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba podjętych działań	środki własne , środki zewnętrzne
3.	współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w zakresie zwiększenia dostępności do rehabilitacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba osób skierowanych na świadczenia rehabilitacyjne	środki własne
4.	wzmacnianie funkcjonowania społecznego i zawodowego osób z zaburzeniami psychicznymi z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji(doradztwo zawodowe, szkolenia , prace społecznie użyteczne)	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	liczba osób skierowanych do pracy w ramach prac społecznie użytecznych , liczba osób przeszkolonych , liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego	środki własne , środki zewnętrzne

Przewidywane rezultaty :

- przełamanie obaw pracodawców przed zatrudnianiem osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- wzrost samooceny i poczucia własnej wartości oraz przynależności społecznej wśród osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zwiększenie świadomości wśród osób z zaburzeniami psychicznymi o możliwości rehabilitacji zawodowej

Grupa docelowa:

- osoby z zaburzeniami psychicznymi ,
- osoby długotrwale bezrobotne będące klientami pomocy społecznej
- pracodawcy